

ELNÖKVÁLASZTÁS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

Egy hónap múlva lesz az északamerikai Egyesült Államokban az elnökválasztás. Hogy némi fogalmat alkothassunk magunknak a választási küzdelmekről, felsorakoztatjuk a különböző pártokat, amelyek a küzdelemben részt vesznek. Öt párt indul a választásokon: a demokrata párt, amelynek jelöltje Rooseveltt; a köztársasági párt Landonnal, az Unió pártja Lemke-vel, valamint a socialista és kommunista párt. Sorba vesszük ezeket a pártokat, hogy némi tájékoztatást nyujtsunk a választásokról.

A demokrata párt: A legrégebb politikai alakulat az Egyesült Államokban. Három legutóbbi elnökük, az ismert Cleveland, Wilson és Rooseveltt voltak. A huszadik század eleje óta a demokrata párt határozottan haladóbb és szociálisabb irányt képvisel, mint a köztársasági párt. Nagyon különféle csoportokból áll, amelyeket egyrészt a tradíció, másrészt Rooseveltt személyes befolyása tart össze. Nem tesznek nagy ígéreteket, a New-Deal már elért eredményeire támaszkodnak. Megtartja a munkás-organizációknak kedvező szociális tendenciáját. Rooseveltt erősen áll elhatározása mellett, hogy nem enged a pénzügyi és ipari milliók szorításának, akik egy háború esetén a hadviselőkkel jó üzleteket remélnek. A „párt nélküli dolgozók ligája” már lekötötte magát Roosevelttnek, a farmerek és mindazok, akiknek föderális segítségre van szükségük, a demokrata jelöltre fognak szavazni.

A köztársasági párt: Első elnöke Lincoln volt és a polgárháború után sokáig a győzelemből élt. Az északi finánc-tőke és a nagyipar szerve vált lassan belőle, míg a demokrata párt inkább délen, a dolgozó tömegeket nyerte meg. 1912-ben a párt két frakcióra vált és a megosztás következményeképp a demokrata párt győzött Wilsonnal. Jött azután Coolidge és a konjunktúra, majd Hoover és a krízis. Azóta még határozottabb a köztársasági párt kapcsolata a nagyiparral és a finánc-tőkével. A New-Deal-t, mint tradícióellenes és alkotmányellenes akciót ellenzi. Politikai és gazdasági hatalmukban fenyegetve, tradicionális szimbólumokra hivatkoznak, mint az „alkotmányos szabadságra”, a legfelső tanácsra. Ahelyett, hogy a munkanélkülieknek segítyt adjon, a munkanélküliség megszüntetését hangsúlyozzák, az állami konkurrencia kizárásából következő ipari fellendülés által. A szabadverseny, a korlátlan konkurrencia hívei. A szociális törvényhozás szerintük az egyes államok dolga és nem a föderális kormányé. Landon szívesen visszatérne az aranyparitásra. A költségvetést az adó felemelése nélkül akarja egyensúlyba hozni. Elvetik Rooseveltt kereskedelmi szerződéseken alapuló politikáját és újra védelmi vámok rendszerére akarnak áttérni.

Az Unió pártja: Története rövid, múlt június 19-én alakult.

Igazi vezetője Coughlin atya, akihez csatlakozott Townsend, hogy Lemke jelöltségét erősítse. A párt programja Coughlin atya pénzügyi reformjai mellett, Townsend fantasztikus terve: minden 60 éven felüli polgár állami nyugdíjazása. Semilyen demagógiát nem mulasztanak el, hogy voksokat nyerjenek. Lemkét az északi farmerok támogatják, akik az inflációban keresnek menedéket.

A szocialista párt: 1899-ben keletkezett a szocialista munkáspártból. 1919-ben két frakcióra oszlott, egy része csatlakozott a harmadik internacionáléhoz. Természetesen nem számíthatnak győzelemre a választásokon. Programjukat a legkonkrétebben formulázzák meg. A bányák és vasútak, valamint az összes nagyiparok nacionalizálása, a szociális biztosítások kiszélesítése, munkanélküli segélyek, szindikális jog. Támadják a legfelső tanács azon jogát, hogy törvényeket alkotmányellenesség címe alatt elvessen. A mezőgazdasági árak stabilizációját, a profitra kivetett adók emelését s háború esetén semlegességet követelnek. A háború minden fajtáját feltétlenül elvetik.

A kommunista párt: Az első kommunista klub 1850-ben keletkezett. 1919-ben a szocialista párt egy frakciójából alakult a mostani párt. 1922-ben a párt nagy reformokon ment keresztül, vezetői Ruthenberg és Forster. A nacionalizáció mellett ma legfőbb programja a pártnak a fasizmus elleni küzdelem. E küzdelem különben a szocialistákkal egyetértésben folyik. Programjuk ezenkívül a négerek tökéletes egyenlősége. Külpolitikában az URSS-sel való együttműködés, a kölcsönös biztonság elve Németországgal, Olaszországgal és Japánnal szemben

A NID A FIATALOK LAPJA! OLVASSÁTOK ÉS TERJESSZÉTEK!